

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/125/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6714010163
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Deák
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6714010163.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici na verejnom zasadnutí konanom dňa 27. januára 2015 v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Deáka a sudcov JUDr. Petra Chovanka a JUDr. Juraja Babjaka, o odvolaní poškodených O. W. a P. B. a odvolaní okresného prokurátora proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen sp. zn. 5T/45/2014 zo dňa 03. 10. 2014, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie okresného prokurátora **z a m i e t a**.
Podľa § 316 ods. 1 Tr. por. sa odvolania poškodených O. W. a P. B. **z a m i e t a j ú**.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom bol obžalovaný T. T. podľa § 285 písm. a) Tr. por. oslobodený spod obžaloby Okresného prokurátora Zvolen, pre skutok obžalobou kvalifikovaný ako zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť tak, že

v presnejšie nezistenom období od začiatku mesiaca september 2012 najneskôr do 30. Mája 2013, v tom čase ako žiak G. ročníka Základnej školy V. B., na presnejšie neustálených miestach v obci V. B., v priestoroch základnej školy a jej okolí, pod hrozbou násilia a ublíženia na zdraví viackrát opakovane nútil P. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. č. XX, okres W., žiaka X. R.. Základnej školy V. B., aby mu priniesol a odovzdal rôzne osobné veci ako vzduchovku presnejšie nezisteného typu, mobilný telefón zn. LC presnejšie neustáleného typu, retiazku bieleho kovu, pánske hodinky nezistenej značky, vreckový nožik, či finančnú hotovosť v presnejšie neustálenej výške, ktoré veci mladistvý P. B., nar. XX.XX.XXXX, v obave pred fyzickým násilím postupne nedobrovoľne priniesol a odovzdával ml. T. T., nar. XX.XX.XXXX, čím takto svojím konaním spôsobil pre zákonného zástupcu mladistvého P. B., O. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. č. XX, škodu vo výške 279 Eur, pričom vyššie uvedené konanie vyvolalo u mladistvého P. B., nar. XX.XX.XXXX, posttraumatickú chronickú stresovú poruchu s rizikom rozvoja depresie s dobou liečenia od 05.06.2013 do 19.06.2013,

so záverom, že nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Poškodená O. W. bola s nárokom na náhradu škody odkázaná na občianske súdne konanie.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie okresný prokurátor. V písomnom zdôvodnení uviedol, že sa nestotožňuje s vyhodnotením dokazovania zo strany okresného súdu. Podľa jeho názoru bol výpoveďou maloletého poškodeného P. B., výpoveďou O. W., starej matky Q. B. a výpoveďou svedka - ošetrojúceho psychiatra T. V., ktoré dôkazy dopĺňal aj záver znaleckého dokazovania znalcom psychológom, vytvorený taký sled priamych a nepriamych dôkazov, ktoré preukazovali, že žalovaný skutok sa stal a je žalovaným trestným činom, za ktorý mal byť obžalovanému uložený trest.

Prvostupňový súd podľa prokurátora len konštatoval, že vypočutí spolužiaci obžalovaného a poškodeného a ich učelia, vidia poškodeného ako žiaka s problémami, ktorý v škole kšeftoval s vecami.

Tieto výpovede podľa prokurátora je potrebné vidieť v širšom kontexte, keď vypočutí spolužiaci sú kamaráti obžalovaného. Poškodený B. zmenil školu na podnet ošetrojúceho lekára, čo v konečnom dôsledku malo pozitívny vplyv na jeho duševné zdravie. Spolužiaci vypočutí na hlavnom pojednávaní uvádzali, že vedeli o poškodenom, ktorý vymieňa veci, dokonca si spomenuli na konkrétne veci, hoci v prípravnom konaní také podrobnosti nespomínali. Niektorí spolužiaci uvádzali, že výmena dochádza priamo v priestoroch školy, ale aj mimo nej, ale nešlo o násilné konanie, ani vyhrážky. Títo svedkovia vedeli, kde malo dôjsť k stretnutiu obžalovaného s poškodeným i o aké veci išlo, ale nepamätali si alebo popreli, že by tam došlo k inému ako dobrovoľnému konaniu. Nie je potom pravdivé tvrdenie súdu, že svedkovia - spolužiaci, nepotvrdili žiadnu skutočnosť uvádzanú poškodeným.

Súd sa podľa prokurátora nevysporiadal aj s tým, že vo vyššie spomenutých spolužiakoch obžalovaného ide o osoby, ktorých ako svedkov konania uviedol v prípravnom konaní práve poškodený. Kladie si otázku, čo by viedlo poškodeného k uvedeniu týchto osôb, pokiaľ by skutočne ku skutku nedošlo. Prokurátor má za to, že veľmi vierohodne vyznieva aj výpoveď starej matky poškodeného Q. B., ktorej sa zveril poškodený ako prvej a pokiaľ by mal nejaký motív poškodiť obžalovanému, zvolil by zrejme iný postup oznámenia. Prokurátor má za to, že súd vôbec vykonané dokazovanie nevyhodnotil aj v súvislosti so závermi znalca psychológa, prezentovaným v prípravnom konaní, v podanom znaleckom posudku a tiež na hlavnom pojednávaní. Obžalovaný má tendencie klamať, bagatelizovať svoje konanie, alibisticky vysvetľovať svoje konanie a uvádzanie skutočností za účelom vyhnúť sa neprospechu. Naopak poškodený nemá tendenciu klamať, ani konfabulovať. Ide o osobnosť, ktorá je podriadivá a ľahko ovplyvniteľná. V podstate sa súd uspokojil s tvrdením, že poškodený nie je dobrým žiakom. Súd nesprávne, jednoznačne a iba v prospech obžalovaného vyhodnotil dôkazy, pričom tieto odôvodňovali iný postup, a to uznanie viny za žalovaný zločin a uloženie primeraného trestu, spolu s uložením povinnosti nahradiť škodu v preukázanej výške. Navrhol vec zrušiť a vrátiť ju okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie.

Poškodení svoje odvolania bližšie nezdôvodnili.

Krajský súd na podklade podaného odvolania preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým podali odvolatelia odvolanie a tiež konanie, ktoré im predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora nemožno označiť za dôvodné a odvolanie poškodených bolo potrebné vyhodnotiť ako odvolanie neoprávnených osôb.

Krajský súd preskúmaním spisového materiálu zistil, že prvostupňový súd vykonal dostatočné dokazovanie, dôkazy vyhodnotil jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti a následne dospel k správnym skutkovým záverom i záverom právnym.

Aj krajský súd poukazuje na to, že v priebehu dokazovania stáli proti sebe dve skupiny dôkazov, ktoré sa vzájomne vylučovali. Ďalšími dôkazmi neboli jednoznačne objektivizované tvrdenia jednej, či druhej strany. Na jednej strane bolo tvrdenie obžalovaného, že voči poškodenému nevystupoval násilne, podporované aj výpoveďami spolužiakov a pedagógov. Na druhej strane bolo tvrdenie poškodeného, že obžalovaný sa mu vyhrážal bitkou, ak nedonesie rôzne veci. Obžalovaný ho napadol raz na WC, kde ho udrel do brucha. Toto tvrdenie poškodeného potvrdzovali svedkyne, jednak matka poškodeného a stará matka, ktoré sa tieto skutočnosti dozvedeli od poškodeného. Znaleckým posudkom znalca z oblasti psychológie u obžalovaného, ani u poškodeného, neboli zistené sklony ku konfabulácii. Obžalovaný skôr bagatelizoval niektoré fakty alebo ich prispôbil na svoj prospech. Poškodený udáva skôr nepresné informácie, keď sa jednotlivé informácie, týkajúce sa rovnakej veci, odlišovali jedna od druhej, napr. z časového hľadiska.

Ošetrojúci lekár T. V. vyšetroval poškodeného P. B. po inkriminovanom období, pričom zistil u neho posttraumatickú stresovú poruchu, ktorú zdôvodňoval sebapoškodzovaním a potláčaním negatívnych pocitov, čo sa prejavovalo u poškodeného nepokojom a nespavosťou. Naopak, znalkyne z oblasti psychiatrie u poškodeného nezistili prejavy duševného ochorenia typu psychózy a nezistili u neho prejavy úzkosti a depresie. U poškodeného bola síce diagnostikovaná T. V. posttraumatická stresová porucha, ale priebeh tejto choroby je veľmi zdĺhavý a vyžaduje si intenzívnu psychiatrickú liečbu, preto určenie diagnózy u poškodeného považujú za diskutabilné z dôvodu, že poškodený neprežil mimoriadne kritické situácie, na ďalšie psychiatrické kontroly sa nedostavil, čo budí podozrenie, že vyhľadanie psychiatrickej starostlivosti bolo skôr účelové, ako skutočne potrebné. Po vyšetrení poškodeného

nastali prázdniny. Poškodený už nepotreboval ospravedlnenie školy a je nepravdepodobné, aby také závažné prejavy ochorenia, ako poškodený s matkou popisoval, by v priebehu krátkej doby odznali. U poškodeného sa mohlo jednať o úzkostné a depresívne prežívanie, ktoré mohlo mať príčinu v tom, že poškodený sa dostal do neprijemnej situácie, ako boli neospravedlnené absencie v škole, či problémy so spolužiakmi, s ktorými obchodoval. Znalčkyne nemohli jednoznačne potvrdiť, že dôsledkom psychických porúch u poškodeného bolo nejaké šikanovanie.

Pedagógovia školy, ktorú navštevovali v inkriminovanom období obžalovaný a poškodený, T. T., T. P. a N. T., nezistili žiadne prejavy šikanovania zo strany obžalovaného, uvádzali len, že mali vedomosti o tom, že poškodený obchoduje s rôznymi vecami, postupne sa u neho množili neospravedlnené hodiny, bol zábudlivý a na konci roka mu muselo byť odovzdaných veľa vecí, ktoré si pozabúdal. Kvôli neospravedlneným hodinám mal zníženú známku zo správania.

Spolužiaci obžalovaného a poškodeného L. U., P. T. a H. Y. potvrdili, že poškodený obchodoval s nimi i s obžalovaným, neboli svedkami toho, aby obžalovaný poškodeného nútil k doneseniu nejakých vecí. Aj ďalšia spolužiačka J. T. uviedla, že s obžalovaným ani s poškodeným sa nepriatelila, uvádzala, že v triede sa vymieňali rôzne veci, ale sama to nevidela. Mala vedomosť aj o tom, že poškodený s obžalovaným si chceli meniť nejakú pušku, či nožík ale ona pri tom nebola. Poškodený jej len povedal, že na záchode mu obžalovaný dal facku. Nevedela uviesť prečo. Svedkyňa H. T. - matka obžalovaného, popísala ako obžalovaný od nej požadoval peniaze, že si chce od poškodeného kúpiť telefón, aj keď mu peniaze dala, syn jej povedal, že telefón nemá.

Matka poškodeného - O. W. a stará matka poškodeného Q. B. uvádzali, že na synovi zbadali zmeny v správaní. Začal sa sebapoškodzovať, často museli k nemu privolať aj lekára. Matka obžalovaného zistila, že jej miznú peniaze a rôzne veci. Neskôr sa poškodený starej mame priznal, že ho v škole bijú a vydierajú a že o tom vie aj učiteľka, ale na vine je vždy on.

Vzhľadom na tieto protichodné skupiny dôkazov a aj znalecký posudok znalcov psychiatrov, z ktorého vyplýva ako možnosť určitých psychických problémov poškodeného, môžu byť aj iné skutočnosti, ako šikanovanie zo strany obžalovaného, nebolo možné dospieť k jednoznačnému záveru o vine obžalovaného. Nepochybne podozrenie zo spáchania trestného činu obžalovaným existovalo, ale pokiaľ nie je podopreté nespochybniteľnými dôkazmi, samotné podozrenie nestačí pre rozhodnutie o vine.

Správne si potom počínal okresný súd, keď obžalovaného spod obžaloby oslobodil.

Vychádzajúc z uvedeného potom krajský súd odvolanie okresného prokurátora zamietol ako nedôvodné.

Odvolania podali aj poškodení O. W. a P. B.. Krajský súd však musel toto odvolanie kvalifikovať ako neoprávnené. Poškodenému totiž prísluší právo odvolania len v rozsahu uvedenom v § 307 ods. 1 písm. c) Tr. por. Výrok o náhrade škody má však oporu vo výroku o vine.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. por., ak súd obžalovaného spod obžaloby oslobodí, odkáže vždy poškodeného s jeho nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie, poprípade na iný príslušný orgán.

Všetky tieto ustanovenia je potrebné vykladať vo vzájomnej súvislosti a pripustiť odvolanie poškodeného len v tom prípade, ak by v odsudzujúcom rozsudku bolo nesprávne rozhodnuté o jeho nárokoch. Odvolanie poškodeného proti oslobodzujúcemu rozsudku smeruje však svojou povahou proti výroku o vine a takéto odvolanie poškodenému neprísluší. Preto krajský súd v zmysle § 316 ods. 1 Tr. por. odvolanie poškodených zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon ďalší riadny opravný prostriedok nepripúšťa.